

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 21 november 2023
(OR. en)

15748/23

**Interinstitutionellt ärende:
2023/0428(NLE)**

**ECOFIN 1236
FIN 1198
UEM 391**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	21 november 2023
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2023) 747 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT om ändring av genomförandebeslut (EU) (ST 12319 2021; ST 12319 2021 ADD 1) av den 29 oktober 2021 om godkännande av bedömningen av Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan

För delegationerna bifogas dokument – COM(2023) 747 final.

Bilaga: COM(2023) 747 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 21.11.2023
COM(2023) 747 final

2023/0428 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

**om ändring av genomförandebeslut (EU) (ST 12319 2021; ST 12319 2021 ADD 1) av den
29 oktober 2021 om godkännande av bedömningen av Rumäniens återhämtnings- och
resiliensplan**

{SWD(2023) 382 final}

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om ändring av genomförandebeslut (EU) (ST 12319 2021; ST 12319 2021 ADD 1) av den 29 oktober 2021 om godkännande av bedömningen av Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens¹, särskilt artikel 20.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

av följande skäl:

- (1) Efter att Rumänien hade lämnat in den nationella planen för återhämtning och resiliens den 31 maj 2021 lade kommissionen fram sin positiva bedömning för rådet. Rådet godkände den positiva bedömningen genom rådets genomförandebeslut av den 29 oktober 2021² (*rådets genomförandebeslut*).
- (2) Enligt artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241 bör det högsta ekonomiska bidraget för icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd uppdateras senast den 30 juni 2022 för varje medlemsstat i enlighet med den metod som fastställs i samma artikel. Den 30 juni 2022 lade kommissionen fram resultatet av uppdateringen för Europaparlamentet och rådet.
- (3) Den 8 september 2023 lämnade Rumänien in en ändrad återhämtnings- och resiliensplan, inbegripet ett REPowerEU-kapitel, i enlighet med artikel 21c i förordning (EU) 2021/241, till kommissionen.
- (4) Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen tar också hänsyn till det uppdaterade högsta ekonomiska bidraget i enlighet med artikel 18.2 i förordning (EU) 2021/241 och innehåller en motiverad begäran till kommissionen om att föreslå rådet att ändra genomförandebeslutet i enlighet med artikel 21.1 i förordning (EU) 2021/241, eftersom återhämtnings- och resiliensplanen delvis inte längre kan uppnås på grund av objektiva omständigheter. De ändringar av återhämtnings- och resiliensplanen som Rumänien lämnat in rör 56 åtgärder.
- (5) Den 14 juli 2023 utfärdade rådet rekommendationer till Rumänien inom ramen för den europeiska planeringsterminen. I linje med rådets rekommendation av den 18 juni 2021 rekommenderade rådet särskilt Rumänien att driva en finanspolitik som skulle

¹ EUT L 57, 18.2.2021, s. 17.

² ST 12319/2021; ST 12319/2021 ADD 1.

kunna få slut på det alltför stora underskottet i Rumänien senast 2024 och stärka Rumäniens utlandsställning. Rumänien rekommenderades också att avveckla de gällande stödåtgärderna på energiområdet och använda besparingarna för att minska det offentliga underskottet så snart som möjligt under 2023 och 2024. Om förnyade energiprishöjningar skulle kräva nya eller fortsatta stödåtgärder rekommenderade rådet Rumänien att säkerställa att dessa är inriktade på att skydda utsatta hushåll och företag, är finanspolitiskt överkomliga och bevarar incitamenten för energibesparingar. Dessutom rekommenderade rådet Rumänien att bevara nationellt finansierade offentliga investeringar och säkerställa ett effektivt utnyttjande av bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder, särskilt för att främja den gröna och den digitala omställningen. Det rekommenderas också att säkerställa ändamålsenlig styrning och förbättra den administrativa kapaciteten för att möjliggöra ett fortsatt snabbt och stabilt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen och fortsätta med det snabba genomförandet av sammanhållningspolitiken. Rådet rekommenderade dessutom Rumänien att minska beroendet av fossila bränslen och påskynda energiomställningen, i synnerhet genom att snabbare utveckla förnybar energi och förbättra nätkapaciteten så att ny kapacitet kan verka på marknaden, men också öka energieffektiviteten och ambitionen när det gäller byggnadsrenovering, bland annat genom att ge bättre tillgång till information och hållbara finansieringsalternativ. Slutligen rekommenderade rådet Rumänien att utöka de politiska insatser som syftar till att tillhandahålla och förvärva den kompetens som behövs för den gröna omställningen.

- (6) Före inlämnandet av den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen hade i enlighet med den nationella rättsliga ramen en samrådsprocess genomförts med lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, civilsamhällesorganisationer, ungdomsorganisationer och andra berörda parter. Sammanfattningen av samråden lämnades in tillsammans med den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 bedömt den ändrade återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen.

Uppdateringar på grundval av artikel 18.2 i förordning (EU) 2021/241

- (7) I den ändrade återhämtnings- och resiliensplan som Rumänien lämnat in uppdateras åtta åtgärder för att ta hänsyn till det uppdaterade högsta ekonomiska bidraget. Rumänien har förklarat att eftersom det högsta ekonomiska bidraget minskade från 14 244 851 992 EUR³ till 12 125 664 294 EUR⁴ ändrades eller överfördes flera investeringar eller så minskades den erforderliga genomförandenivån jämfört med den ursprungliga planen, till ett totalt belopp av 2 119 187 698 EUR, vilket motsvarar minskningen av det högsta ekonomiska bidraget.
- (8) Dessa ändringar gäller åtgärder i del C2 – Skydd av skogar och biologisk mångfald, C4 – Hållbara transporter, C6 – Energi, C7 – Digitalisering, C10 – Lokal fond, C12 – Hälso- och sjukvård och C15 – Utbildning. I synnerhet målen 25 och 26 inom investering C2.II – Nationell kampanj för nybeskogning och återplantering av skog,

³ Detta belopp motsvarar den ekonomiska tilldelningen efter avdrag av Rumäniens proportionella andel av utgifterna i artikel 6.2 i förordning (EU) 2021/241, beräknat i enlighet med metoden i artikel 11 i den förordningen.

⁴ Detta belopp motsvarar den ekonomiska tilldelningen efter avdrag av Rumäniens proportionella andel av utgifterna i artikel 6.2 i förordning (EU) 2021/241, beräknat i enlighet med metoden i artikel 11 i den förordningen.

inklusive stadsskogar – har sänkts i förhållande till den erforderliga genomförandenivån, delmålen 72 och 73 och målen 74 och 75 inom investering C4.I1 – Modernisering och förnyelse av järnvägsinfrastrukturen – har ändrats, mål 173 inom investering C7.I8 – Kvalificerat elektroniskt identitetskort och digital signatur – har sänkts i förhållande till den erforderliga genomförandenivån och mål 174 har ändrats för att återspegla det uppdaterade innehållet i åtgärden, målen 302, 305 och 306 och delmål 304 inom investering C10.I1 – Hållbar rörlighet i städer – har tagits bort, medan mål 303 har sänkts i förhållande till den erforderliga genomförandenivån, målen 367 och 372 inom investering C12.I1 – Utveckling av medicinsk infrastruktur före sjukhuset – har sänkts i förhållande till den erforderliga genomförandenivån, mål 377 inom investering C12.I2 – Utveckling av offentlig sjukhusinfrastruktur – har sänkts i förhållande till den erforderliga genomförandenivån, delmål 458 och mål 459 inom investering C15.I2 – Inrättande, utrustning och drift av 412 kompletterande tjänster för mindre gynnade grupper – har sänkts i förhållande till den erforderliga genomförandenivån.

Ändringar på grundval av artikel 21 i förordning (EU) 2021/241

- (9) De ändringar av återhämtnings- och resiliensplanen som Rumänien lämnat in på grund av objektiva omständigheter rör 48 åtgärder.
- (10) Rumänien har förklarat att 16 åtgärder inte längre är helt genomförbara inom den tidsram man räknat med i den ursprungliga återhämtnings- och resiliensplanen på grund av begränsningar i leveranskedjan, i vissa fall i kombination med hög inflation. Dessa rör målen 5, 6, 7 respektive 8 inom investering C1.I1 – Utbyggnad av vatten- och avloppssystem i tätorter med mer än 2 000 personekvivalenter, som prioriteras i den påskyndade planen för efterlevnad av EU-direktiv, målen 11 och 12 inom investering C1.I2 – Insamling av avloppsvatten i tätorter med mindre än 2 000 personekvivalenter som hindrar uppnåendet av god status hos vattenförekomster och/eller påverkar skyddade naturområden, mål 13 inom investering C1.I3 – Stöd till anslutning av låginkomsttagare till befintliga vatten- och avloppsnät, målen 14, 15, 17 och delmål 16 inom investering C1.I4 – Anpassning till klimatförändringarna genom automatisering och digitalisering av utrustning för bortskaffande och lagring av befintliga ackumuleringar för att säkerställa ekologiskt flöde och öka befolkningens vattenförsörjning och minska risken för översvämningar i del C1 – Vattenförvaltning, mål 58 inom investering C3.I3b – Utrustning för luft-, radioaktivitets- och bullerövervakning för Naturvårdsverket i del C3 – Avfallshantering, delmålen 95 och 96 och målen 101, 102, 103, 104, 105 och 106 inom investering C5.I1 – Inrättande av en renoveringsvågsfond för att finansiera arbeten för att förbättra det befintliga byggnadsbeståndet i del C5 – Renoveringsvåg, delmålen 129 och 130 samt målen 131 och 132 inom investering C6.I2 – Distributionsinfrastruktur för förnybara gaser (med naturgas i kombination med grön vätgas som en övergångsåtgärd) samt produktionskapacitet för grön vätgas och/eller dess användning för lagring av el i del C6 – Energi, målen 295 och 296 inom investering C10.I1 – Hållbar rörlighet i städer, målen 318 och 319 inom investering C10.I2 – Byggande av bostäder för ungdomar och för yrkesverksamma inom hälso- och sjukvård och utbildning, målen 321 och 322 inom investering C10.I3 – Måttlig renovering av offentliga byggnader för att förbättra tillhandahållandet av offentliga tjänster genom administrativa territoriella enheter, målen 324 och 325 inom investering C10.I4 – Utveckling/uppdatering i GIS-format av dokument för fysisk planering och stadsplanering i del C10 – Lokal fond, delmål 336 och mål 337 inom investering C11.I2 – Modernisering/skapande av museer och minnesmärken, delmål 340 inom reform C11.R2 – Ram för idrifttagande av

cykelvägar på nationell nivå, delmål 342 och mål 343 inom investering C11.I4 – Genomförande av 3 000 km cykelvägar i del C11 – Turism och kultur, målen 486, 487 och 488 inom investering C15.I10 – Utveckling och inköp av gröna minibussar i nätverket gröna skolor, målen 503, 504, 505 och 506 inom investering C15.I17 – Säkerställa universitetens infrastruktur (bostäder, matsalar, fritidsanläggningar) C15 – Utbildning. På grundval av detta har Rumänien begärt en förlängning av tidsramen för att genomföra dessa åtgärder och minska den erforderliga genomförandenivån för vissa av de motsvarande delmålen och målen. Rådets genomförandebeslut bör ändras i enlighet med detta.

- (11) Rumänien har förklarat att sju åtgärder inte längre är helt genomförbara på grund av begränsningar i utbudssidan, t.ex. oväntade förseningar i slutförandet av anbudsförfarandena eller otillräcklig efterfrågan. Dessa rör mål 18 inom investering C1.I5 – Lämplig förvaltning av avrinningsområden för övervakning, förebyggande av översvämningar och katastrofinsatser i del C1 – Vattenförvaltning, mål 39 inom investering C2.I4.4 – Integrerade investeringar för ekologisk återuppbyggnad av livsmiljöer och bevarande av arter med anknytning till ängar, vattenområden och vattenberoende områden i del C2 – Skydd av skogar och biologisk mångfald, delmålen 135 och 136 och målen 137, 138 och 139 inom C6.I4 – Industriell produktionskedja och/eller montering och/eller återvinning av batterier, celler och solcellspaneler (inklusive hjälputrustning), produktion av råvaror som används i den berörda industrin och ny lagringskapacitet för el – och mål 141 inom investering C6.I5 – Säkerställande av energieffektivitet inom industrisektorn i del C6 – Energi, delmål 334 och mål 335 inom investering C11.I1 – Främjande av de 12 turist-/kulturvägarna i del C11 – Turism och kultur, målen 466 och 467 inom investering C15.I4 – Stödja utbildningsanstalter med hög risk för avhopp – och mål 482 inom investering C15.I9 – Säkerställa digital teknisk utrustning och digitala resurser för skolor i del C15 – Utbildning. På grundval av detta har Rumänien begärt att få sänka kraven för genomförande av motsvarande delmål och mål för dessa åtgärder, ta bort vissa mellanliggande mål eller ändra beskrivningen av åtgärderna samt att rådets genomförandebeslut bör ändras i enlighet med detta.
- (12) Rumänien har förklarat att 21 åtgärder har ändrats för att genomföra bättre alternativ för att uppnå den ursprungliga ambitionen med åtgärderna. Dessa rör delmål 41 inom investering C2.I5 – Integrerade system för att minska översvämningssrisker i avrinningsområden i del C2 – Skydd av skogar och biologisk mångfald, delmål 45 inom C3.R1 – Förbättrad styrning av avfallshantering för att påskynda övergången till den cirkulära ekonomin, målen 48, 49, 52 och 53 inom investering C3.I1 – Utveckling, modernisering och slutförande av integrerade kommunala avfallshanteringssystem på länsnivå eller på stads-/kommunnivå i del C3 – Vattenförvaltning, delmålen 59, 60 och 66 och mål 64 inom reform C4.R1 – Hållbara transporter, minskade koldioxidutsläpp och trafiksäkerhet, delmålen 86 och 87 och målen 88 och 89 inom investering C4.I4 – Utveckling av tunnelbanenätet i kommunerna Bukarest och Cluj-Napoca i del C4 – Hållbara transporter, delmål 167 inom investering C7.I5 – Digitalisering på miljöområdet i del C7 – Digitalisering, delmål 209 inom reform C8.R6 – Inrättande och drift av den nationella utvecklingsbanken, delmål 214 inom reform C8.R6 – Reform av det offentliga pensionssystemet och delmål 231 och mål 232 inom investering C8.I4 – Införande av elektronisk tull i del C8 – Skatte- och pensionsreformer, delmål 246 inom investering C9.I1 – Digitala plattformar för insyn i lagstiftningen, avbyråkratisering och förenkling av förfarandena för företag, målen 267 och 269 inom investering C9.I4 – Gränsöverskridande projekt och projekt som omfattar flera länder –

Lågeffektprocessorer och halvledarchips, mål 283 inom investering C9.I7 – Stärka spetskompetensen och stödja Rumäniens deltagande i partnerskap och uppdrag i Horisont Europa i del C9 – Företagsstöd, forskning, utveckling och innovation, delmål 420 inom reform C14.R4 – Utveckling av ett rättvist enhetligt lönesystem i den offentliga sektorn i del C14 – God förvaltning, delmål 452 inom reform C15.R1 – Utarbetande och antagande av lagstiftningspaketet för genomförandet av projektet ”Ett utbildat Rumänien”, mål 457 inom investering C15.I1 – Uppförande, utrustning och drift av 110 daghem, delmål 479 inom reform C15.R5 – Antagande av den rättsliga ramen för digitalisering av utbildning, delmålen 489 och 490 och målen 491 och 492 inom investering C15.I11 – Tillhandahållande av lokaler för klassrum före universitetet och skollaboratorier/workshoppar, delmål 495 inom reform C15.R7 – Reform av styrningen av utbildningssystemet före universitetsstudier och professionalisering av förvaltningen, delmål 498 inom investering C15.I15 – Webbaserad skola: Utvärderingsplattform och innehållsutveckling, delmål 501 inom investering C15.I16 – Digitalisering av universiteten och förberedelser inför framtidens digitala yrken och mål 507 inom investering C15.I18 – Utbildnings- och coachningsprogram för skolledare och inspektörer i del C15 – Utbildning. På grundval av detta har Rumänien begärt att beskrivningen av åtgärderna och de motsvarande delmålen och målen ändras, samt att rådets genomförandebeslut bör ändras i enlighet med detta.

- (13) Rumänien har förklarat att en åtgärd inte längre är möjlig att genomföra inom den ursprungligen planerade tidsramen eller är försenad och att ändringar behövs för att övervaka efterlevnaden av de ändrade rättsliga kraven. Detta rör delmål 349 och mål 350 inom investering C11.I7 – Påskynda digitaliseringen av filmproduktion och filmdistribution i del C11 – Turism och kultur. På grundval av detta har Rumänien begärt en förlängning av tidsramen för deras genomförande eller att beskrivningen av åtgärderna och de motsvarande delmålen och målen ändras, samt att rådets genomförandebeslut bör ändras i enlighet med detta.
- (14) Rumänien har förklarat att två åtgärder inte längre kan genomföras inom tidsramen och de beräknade kostnaderna för den ursprungliga återhämtnings- och resiliensplanen på grund av bristande efterfrågan till följd av hög inflation och den osäkra ekonomiska situation som uppstått till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Dessa rör mål 285 inom investering C9.I9 – Stöd till innehavare av spetskompetensbevis som erhållits i Marie Skłodowska Curie Individual Fellowship Award i del C9 – Företagsstöd, forskning, utveckling och innovation och mål 330 inom reform C11.R1 – Idrifttagande av organisationer för hantering av resmål i del C11 – Turism och kultur. På grundval av detta har Rumänien begärt att tidsramen för deras genomförande förlängs, att beskrivningen av åtgärderna ändras och att motsvarande delmål och mål minskas, samt att rådets genomförandebeslut bör ändras i enlighet med detta.
- (15) Rumänien har förklarat att en åtgärd inte längre är helt genomförbar på grund av mindre gynnsamma förhållanden på energimarknaden efter Rysslands anfallskrig mot Ukraina för att säkerställa en trygg elförsörjning med hänsyn till bestämmelserna i lagen om utfasning av fossila bränslen enligt bedömningarna i delmål 113 i samband med den andra betalningsbegäran. Detta gäller målen 115 och 119 inom reform C6.R1 – Reform av elmarknaden, ersättning av kol i energimixen och stöd till lagstiftning och regelverk för privata investeringar i produktion av förnybar el i del C6 – Energi. På grundval av detta har Rumänien begärt att beskrivningen av den åtgärden och det

motsvarande målet ändras, samt att rådets genomförandebeslut bör ändras i enlighet med detta.

- (16) Rumänien har vidare begärt att få använda de resurser som frigörs genom att åtgärder enligt artikel 21 i förordning (EU) 2021/241 tas bort eller minskas till ett totalt belopp om 577 082 830 EUR för att inkludera två nya åtgärder i del 16 – REPowerEU: investering C16.I6 – Pilotprojekt för installation av 20 MW flytande solpaneler på bevattningskanaler och investering C16.I7 – Bidragssystem med kuponger för att förbättra energieffektiviteten i hushåll.
- (17) Kommissionen anser att de skäl som Rumänien har anfört motiverar uppdateringen i enlighet med artikel 18.2 i förordning (EU) nr 2021/241 och ändringen i enlighet med artikel 21.2 i den förordningen.

Rättelser av skrivfel

- (18) 17 skrivfel har identifierats i texten till rådets genomförandebeslut, vilka påverkar 17 delmål och mål samt 16 åtgärder. Rådets genomförandebeslut bör ändras för att korrigera de skrivfel som inte återspeglar innehållet i den återhämtnings- och resiliensplan som överlämnades till kommissionen den 31 maj 2021, enligt överenskommelse mellan kommissionen och Rumänien. Dessa skrivfel rör mål 55 inom investering C3.I2. – Utveckling av infrastruktur för gödselhantering och annan komposterbar hantering av jordbruksavfall i del C3 – Avfallshantering, delmål 79 inom reform C4.R2 – Resultatbaserad kvalitetsstyrning inom transportsektorn – Förbättra den institutionella kapaciteten och företagsstyrningen i del C4 – Hållbara transporter, mål 134 inom investering C6.I3 – Utveckling av flexibel och högeffektiv kraftvärmeproduktion i fjärrvärme för att uppnå en djupgående utfasning av fossila bränslen i del 6 – Energi, delmålen 164 och 166 inom investering C7.I4 – Digitalisering av rättsväsendet, delmål 167 inom investering C7.I5 – Digitalisering på miljöområdet och mål 185 inom investering C7.I16 – Program för avancerad utbildning i digital kompetens för offentliganställda i del 7 – Digital omvandling, delmål 217 inom investering C8.I1 – Underlätta skattebetalarnas efterlevnad genom utveckling av digitala tjänster och delmål 226a inom investering C8.I2 – Förbättra skatte- och skatteförvaltningsprocesserna, bland annat genom att genomföra en integrerad riskhantering i del 8 – Skatte- och pensionsreformer, delmål 241 inom reform C9.R1 – Insyn i lagstiftningen, avbyråkratisering och förenkling av förfarandena för företag och delmål 256 inom investering C9.I2 – Finansieringsinstrument för den privata sektorn i del 9 – Företagsstöd, forskning, utveckling och innovation, delmål 317 inom investering C10.I2 – Byggande av bostäder för ungdomar och för yrkesverksamma inom hälso- och sjukvård och utbildning, delmål 328 inom reform C11.R1 – Idrifttagande av organisationer för hantering av resmål i del C11 – Turism och kultur, delmål 384 inom C13.R3 – Genomförande av minimiinkomst (VMI) i del 13 – Sociala reformer, delmål 439 inom reform C14.R9 – Förbättra förfaranderna för genomförandet av principerna för företagsstyrning i statsägda företag i del 14 – God förvaltning, mål 474 inom investering C15.I6 – Utveckling av 10 regionala konsortier och utveckling och utrustning av 10 fakulteter för yrkesutbildning, mål 497 inom investering C15.I14 – Installation av workshoppar för praktik i yrkesskolor i del 15 – Utbildning. Dessa korrigeringar påverkar inte genomförandet av de berörda åtgärderna.

REPowerEU-kapitlet på grundval av artikel 21c i förordning (EU) 2021/241

- (19) REPowerEU-kapitlet innehåller två reformer och sju investeringar. Rumäniens REPowerEU-kapitel förväntas ha en bestående inverkan på minskad förbrukning av

fossila bränslen och utsläpp av växthusgaser och öka användningen av förnybar energi, vilket bidrar till att minska sårbarheten under vintersäsongerna.

- (20) Kapitlet innehåller en viktig reform som syftar till att underlätta identifieringen av accelerationsområden, vilket förväntas främja installationen av nya anläggningar för förnybar energi. Denna reform kompletteras av två investeringar som syftar till att utveckla förnybar energi. En av dem, investering C6.I1 – Ny kapacitet för elproduktion från förnybara källor i del 6 – Energi, överfördes till REPowerEU-kapitlet i enlighet med artikel 21c.2 i förordning (EU) 2021/241.
- (21) Planen innehåller också en reform för att inrätta gemensamma kontaktkontor för information och stöd till privatpersoner för installation av förnybar energi och för energieffektivitetsrenoveringar, i ett första steg för dem som påverkas av energifattigdom och utsatta energikonsumenter. Denna reform kompletteras av en investering som syftar till att utveckla solenergi på tak till bostadshus och två investeringar för att förbättra energieffektiviteten i landet genom att renovera offentliga byggnader och privata bostadshus. I den senare investeringen i energieffektivitetsrenoveringar av privata bostäder ska energifattiga hushåll och utsatta energikonsumenter prioriteras, och tar därmed itu med energifattigdomen. Investeringen består av ett bidragssystem med kuponger som omfattar både energieffektivitetsrenoveringar och installation av solpaneler på tak. Stödmottagarna får riktat stöd från de gemensamma kontaktpunkter som har inrättats inom ramen för en reform.
- (22) REPowerEU-kapitlet innehåller också en investering för att förbättra underhåll, effektivitet och cybersäkerhet i elöverföringsnätet, underlätta anslutningen av nya förnybara anläggningar och säkerställa bättre resiliens och tillförlitlighet i infrastrukturen.
- (23) I REPowerEU-kapitlet ingår också en investering för att utbilda arbetstagare i grön energi.
- (24) Kommissionen har bedömt den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, mot de bedömningskriterier som fastställs i artikel 19.3 i förordning 2021/241.

Ett balanserat svar som bidrar till de sex pelarna

- (25) Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, utgör i enlighet med artikel 19.3 a i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.1 i bilaga V till samma förordning i stor utsträckning (betyg A) ett övergripande och tillräckligt balanserat svar på den ekonomiska och sociala situationen och bidrar därigenom på lämpligt sätt till samtliga sex pelare som avses i artikel 3 i den förordningen, med beaktande av den berörda medlemsstatens särskilda utmaningar och ekonomiska tilldelning.
- (26) Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, tillsammans med REPowerEU-kapitlet, påverkar endast den ursprungliga bedömningen av bidraget från återhämtnings- och resiliensplanen till den första pelaren för den gröna omställningen enligt rådets genomförandebeslut av den 29 oktober 2021. När det gäller de andra pelarna påverkar inte arten och omfattningen av ändringarna av planen den föregående bedömningen av planen, som fortsatt utgör ett heltäckande och tillräckligt balanserat svar på den ekonomiska och sociala situationen och dess lämpliga bidrag till alla de sex pelare som avses i artikel 3 i förordning (EU) 2021/241.

- (27) När det gäller första pelaren bidrar åtgärderna i REPowerEU-kapitlet till att uppnå unionens klimatmål för 2030 och målet om klimatneutralitet i EU senast 2050, vilket syftar till att påskynda utbyggnaden av förnybar energi genom att införa åtgärder för att rationalisera tillståndsförfaranden och administrativa förfaranden. Alla åtgärder som ingår i REPowerEU-kapitlet förväntas i hög grad bidra till den gröna omställningen eller till att ta itu med motsvarande utmaningar.

Ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar som fastställts i de landsspecifika rekommendationerna

- (28) Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, förväntas i enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till samma förordning bidra till att effektivt ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar (betyg A), inbegripet finanspolitiska aspekter, som fastställts i de relevanta landsspecifika rekommendationer som riktats till Rumänien, och rekommendationer i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011, eller utmaningar som identifierats i andra relevanta dokument som officiellt antagits av kommissionen inom ramen för den europeiska planeringsterminen.
- (29) I synnerhet tas i den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen hänsyn till de landsspecifika rekommendationer som rådet formellt antog före kommissionens granskning av den ändrade planen. Eftersom det högsta ekonomiska bidraget för Rumänien har minskat till följd av uppdateringen tas i den övergripande bedömningen inte hänsyn till de rekommendationer för 2022 och 2023 som inte avser energiutmaningar.
- (30) Efter att ha bedömt framstegen med genomförandet av alla relevanta landsspecifika rekommendationer som en del av den europeiska planeringsterminen anser kommissionen att rekommendation 2020.3.1 om att säkerställa likviditetsstöd till förmån för privatpersoner och företag har genomförts fullt ut. Betydande framsteg har gjorts när det gäller rekommendation 2020.2.1 att tillhandahålla lämplig inkomstersättning och rekommendation 2019.2.1 att bevara den finansiella stabiliteten och banksektorns robusthet.
- (31) Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen omfattar ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som bidrar till att verkningsfullt hantera alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Rumänien från rådet inom ramen för den europeiska planeringsterminen, särskilt när det gäller de offentliga finansernas och pensionssystemets hållbarhet, hälso- och sjukvård, offentlig förvaltning, företagsklimat, utbildning samt den gröna och den digitala omställningen. Genom att hantera ovannämnda utmaningar förväntas den ändrade planen också bidra till att korrigera de obalanser som Rumänien har och som identifierats i rekommendationerna som utfärdades 2019, 2020 och 2023 i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011, särskilt när det gäller externa konton kopplade till stora underskott i de offentliga finanserna.
- (32) Eftersom Rumänien fortfarande i hög utsträckning upprätthåller ambitionsnivån för investeringarna och reformer förändrar ändringarna i Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan inte den tidigare bedömningen att planen bidrar till att effektivt ta itu med alla eller en betydande del av de landsspecifika rekommendationerna. REPowerEU-kapitlet stärker dessutom planens ambitionsnivå när det gäller de flesta relevanta landsspecifika rekommendationerna på energiområdet (landsspecifika

rekommendationer 2023.3 och 2022.3), i synnerhet att minska beroendet av fossila bränslen och påskynda energiomställningen.

- (33) Flera åtgärder i REPowerEU-kapitlet (del C16) syftar till att införa förnybar energi snabbare. Dessa omfattar både reformerna C16.R1 – Skapa en rättslig ram för användning av statlig mark som accelerationsområden för investeringar i förnybara energikällor – och C16.R2 – Inrätta gemensamma kontaktpunkter för att tillhandahålla energirådgivningstjänster för energieffektivitetsrenoveringar och energiproduktion från förnybara energikällor för prosumenter – samt investeringarna C16.I2 – Ny kapacitet för elproduktion från förnybara energikällor, C16.I4 – Bidragssystem med kuponger för att påskynda hushållens utbyggnad av förnybar energi och C16.I6 – Pilotprojekt för installation av 20 MW flytande solpaneler på bevattningskanaler. Dessutom syftar reform C16.R1 – Skapa en rättslig ram för användning av statlig mark som accelerationsområden för investeringar i förnybara energikällor – och investering C16.I5 – Digitalisering, effektivisering och modernisering av det nationella elöverföringsnätet – till att förbättra nätkapaciteten så att den nya kapaciteten kan anslutas till nätet snabbare. Åtgärderna C16.R2 – Inrätta gemensamma kontaktpunkter för att tillhandahålla energirådgivningstjänster för energieffektivitetsrenoveringar och energiproduktion från förnybara energikällor för prosumenter, C16.I3 – Främja energieffektiviteten i offentliga byggnader och C16.I7 – Bidragssystem med kuponger för att förbättra energieffektiviteten i hushåll – bidrar till att öka takten och ambitionsnivån i renoveringarna för att påskynda energieffektiviteten i byggnadsbeståndet. Inrättandet av renoveringskontor inom C16.R2 – Inrätta gemensamma kontaktpunkter för att tillhandahålla energirådgivningstjänster för energieffektivitetsrenoveringar och energiproduktion från förnybara energikällor för prosumenter – tillgodoser särskilt rekommendationen att ge bättre tillgång till information och hållbara finansieringsalternativ. Slutligen bidrar investering C16.I1 – Utbildning i grön energi – till att tillhandahålla och förvärva de färdigheter och kompetenser som behövs för den gröna omställningen.

Bidrag till tillväxtpotential, jobbskapande och ekonomisk, social och institutionell resiliens

- (34) Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, förväntas i enlighet med artikel 19.3 c i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.3 i bilaga V till samma förordning ha hög inverkan (betyg A) genom att stärka Rumäniens tillväxtpotential, jobbskapande och ekonomiska, sociala och institutionella resiliens, bidra till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, inbegripet genom att främja barn- och ungdomspolitik, samt mildra lindra covid-19-krisens ekonomiska och sociala konsekvenser, och därigenom öka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen och konvergens inom unionen.
- (35) Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, bidrar fortsatt till ekonomisk sammanhållning och tar itu med sårbarheter i ekonomin i linje med den ursprungliga bedömningen. Förutom åtgärderna i den ursprungliga återhämtnings- och resiliensplanen förväntas även åtgärderna i REPowerEU-kapitlet att bidra till hållbar tillväxt. Det gäller till exempel stödet till grön kompetens och utvecklingen av förnybara energikällor.
- (36) Ändringarna i återhämtnings- och resiliensplanen påverkar inte planens bidrag till den sociala sammanhållningen. Den ändrade planen innehåller fortfarande åtgärder för att ta itu med långvariga sociala utmaningar, däribland lyhördhet och tillgänglighet i hälso- och sjukvården och långvarig vård och omsorg samt tillgången till tjänster för barn i utsatta grupper och personer med funktionsnedsättning. Åtgärderna i den

ändrade återhämtnings- och resiliensplanen förväntas fortsatt bidra till handlingsplanen för att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter som godkändes vid toppmötet i Porto den 7 maj 2021 och förväntas bidra till att förbättra indikatorer på den sociala resultattavlan.

Inte orsaka betydande skada

- (37) Återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, förväntas i enlighet med artikel 19.3 d i förordning (EU) 2021/241 och avsnitt 2.4 i bilaga V till samma förordning säkerställa att ingen åtgärd (betyg A) för genomförande av reformer och investeringsprojekt i den här återhämtnings- och resiliensplanen orsakar betydande skada för miljömål i den mening som avses i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852⁵ (principen om att inte orsaka betydande skada).
- (38) I den ändrade planen bedöms efterlevnaden av principen om att inte orsaka betydande skada i enlighet med den metod som fastställs i kommissionens tekniska vägledning om tillämpning av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens (C(2023) 6454 final). Ändringar som införts i åtgärder genom ändringen av återhämtnings- och resiliensplanen påverkar inte den bedömning som gjorts för den ursprungliga versionen av återhämtnings- och resiliensplanen, som förblir densamma.
- (39) När det gäller nya reformer och investeringar tillhandahöll Rumänien en systematisk bedömning av varje åtgärd mot principen om att inte orsaka betydande skada. Särskilda säkerhetsåtgärder för att säkerställa överensstämmelse med principen om att inte orsaka betydande skada ingår om nödvändigt i de relevanta delmålen och målen. På grundval av den information som Rumänien lämnat kan slutsatsen dras att planen förväntas säkerställa att ingen av åtgärderna orsakar betydande skada för miljömål i den mening som avses i artikel 17 i förordning (EU) 2020/852.
- (40) Enligt REPowerEU-kapitlet omfattas ingen åtgärd av artikel 21c.3 a i förordning (EU) 2021/241.

Bidrag till REPowerEU-målen

- (41) REPowerEU-kapitlet förväntas i enlighet med artikel 19.3 da i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.12 i bilaga V till samma förordning i stor utsträckning (betyg A) effektivt bidra till energitrygghet, diversifiering av unionens energiförsörjning, ökad användning av förnybara energikällor och energieffektivitet, ökad energilagringsskapacitet eller en nödvändig minskning av beroendet av fossila bränslen före 2030.
- (42) Rumäniens REPowerEU-kapitel förväntas ha en bestående inverkan på minskad förbrukning av fossila bränslen och utsläpp av växthusgaser och öka användningen av förnybar energi genom att främja installationen av ny kapacitet för förnybara energikällor och energieffektivitetsrenoveringar, däribland energifattiga och utsatta energikonsumenter. Detta kompletteras av gemensamma kontaktpunkter för information och stöd till prosumenter. Dessa åtgärder förväntas bidra till de mål som fastställs i artikel 21c.3 b, d och e i förordning (EU) 2021/241.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198, 22.6.2020, s. 13).

- (43) Dessutom syftar en åtgärd i REPowerEU-kapitlet till att förbättra underhåll, effektivitet och cybersäkerhet i elöverföringsnätet, underlätta anslutningen av nya förnybara anläggningar och säkerställa bättre resiliens och tillförlitlighet i infrastrukturen. Detta förväntas bidra till de mål som fastställs i artikel 21c.3 b, d och e i förordning (EU) 2021/241. Införandet av bidragssystem med kuponger för att förbättra hushållens energieffektivitet och bygga ut produktionen av förnybar energi, som bör prioritera utsatta hushåll, förväntas bidra till målet att hantera energifattigdomen enligt artikel 21c.3 c i förordning (EU) 2021/241.
- (44) REPowerEU-kapitlet förväntas också bidra till en påskyndad omskolning av arbetskraften mot grön kompetens, i enlighet med artikel 21c.3 f i förordning (EU) 2021/241, med fokus på att utveckla färdigheter inom den rena teknik som behövs för användning av förnybara energikällor.

Åtgärder med gränsöverskridande aspekter eller effekter eller med aspekter eller effekter som omfattar flera länder

- (45) De åtgärder som ingår i REPowerEU-kapitlet förväntas i enlighet med artikel 19.3 db i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.13 i bilaga V till samma förordning i stor utsträckning (betyg A) ha en dimension eller verkan som är gränsöverskridande eller omfattar flera länder.
- (46) REPowerEU-kapitlet förväntas bidra till att minska beroendet av fossila bränslen och till att minska energibehovet. Flera åtgärder i REPowerEU-kapitlet stöder särskilt utbyggnaden av förnybara energikällor och minskningen av energibehovet i byggnader. Kapitlet innehåller framför allt en reform som syftar till att underlätta identifieringen av accelerationsområden, som förväntas främja installationen av nya anläggningar för förnybar energi och en investering som syftar till att bygga ut förnybar energi. Dessutom innehåller kapitlet en reform för att inrätta gemensamma kontaktpunkter för information och stöd till privatpersoner som ska installera förnybar energi och göra energieffektivitetsrenoveringar. Denna reform kompletteras av en investering som syftar till att använda solenergi i bostadshus och två investeringar för att förbättra energieffektiviteten i landet genom att renovera offentliga och privata byggnader.
- (47) De beräknade kostnaderna för de åtgärder som ingår i REPowerEU-kapitlet och förväntas ha en dimension eller verkan som är gränsöverskridande eller omfattar flera länder utgör 96,5 % av de beräknade totala kostnaderna för kapitlet.

Bidrag till den gröna omställningen, inbegripet biologisk mångfald

- (48) Återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, innehåller i enlighet med artikel 19.3 e i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.5 i bilaga V till samma förordning åtgärder som i stor utsträckning (betyg A) bidrar till den gröna omställningen, inbegripet biologisk mångfald, eller som tar itu med de utmaningar som följer av omställningen. De åtgärder som stöder klimatmålen står för ett belopp som motsvarar 44,1 % av den totala tilldelningen från återhämtnings- och resiliensplanen och 96,5 % av de totala uppskattade kostnaderna för åtgärder i REPowerEU-kapitlet, beräknat i enlighet med den metod som anges i bilaga VI till den förordningen. I enlighet med artikel 17 i förordning (EU) 2021/241 är den ändrade planen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, förenlig med informationen i den nationella energi- och klimatplanen för 2021–2030.
- (49) Klimatambitionen i den ändrade planen utan REPowerEU-kapitlet minskar något jämfört med den ursprungliga planen, främst på grund av att den nödvändiga

genomförandenivån för vissa åtgärder har minskat till följd av minskningen av det högsta ekonomiska bidraget till Rumänien och ligger på 40,1 % av den ändrade planen jämfört med 41 % för den ursprungliga planen.

- (50) REPowerEU-kapitlet innehåller dock nio åtgärder som syftar till att påskynda utbyggnaden av förnybara energikällor, takten i energieffektivitetsrenoveringar och omskolning av arbetskraften mot grön kompetens. Därför överskrider bidraget från återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, det lägsta klimatmålet på 37 % som fastställs i förordning (EU) 2021/241. De åtgärder som har samband med den gröna omställningen, däribland biologisk mångfald, i den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen och REPowerEU-kapitlet har en bestående inverkan, då åtgärderna syftar till strukturella förändringar för att minska Rumäniens övergripande beroende av fossila bränslen och till att öka energibesparingarna genom en övergång till grön teknik, främst den som gäller förnybara energikällor, energilagring, energieffektivitet och utfasning av fossila bränslen i industrin. Till följd av detta bidrar de också till att uppnå målen för 2030–2050 och målet med EU:s klimatneutralitet senast 2050.

Bidrag till den digitala omställningen

- (51) Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen innehåller i enlighet med artikel 19.3 f i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.6 i bilaga V till samma förordning åtgärder som i stor utsträckning (betyg A) bidrar till den digitala omställningen eller till hanteringen av de utmaningar som följer av omställningen. De åtgärder som stöder de digitala målen står för ett belopp som motsvarar 21,8 % av den ändrade planens totala tilldelning, beräknat i enlighet med metoden i bilaga VII till den förordningen.
- (52) Ändringen av återhämtnings- och resiliensplanen påverkade inte Rumäniens bidrag till den digitala omställningen med avseende på de ändrade åtgärderna. Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen bidrar fortsatt till den digitala omställningen, bland annat genom att utveckla nödvändig infrastruktur (bygga upp konnektivitet, moln och förbättrad cybersäkerhet) både för företag och den offentliga förvaltningen.
- (53) REPowerEU-kapitlet förväntas bidra till den digitala omställningen och ta itu med de utmaningar som blir följderna av en reform och två delinvesteringar. Reformen syftar bland annat till att stödja digitaliseringen av byrån för statliga jordegendomar. En av delinvesteringarna syftar till att tillhandahålla digitala lösningar som förbättrar effektiviteten och påskyndar åtgärder i elöverföringsnätet för att minska avbrotten. Den andra syftar till att begränsa risken för cyberattacker på nätoperatörens it-infrastruktur. I enlighet med artikel 21c.5 i förordning (EU) 2021/241 ska reformer och investeringar i REPowerEU-kapitlet inte tas hänsyn till när planens totala tilldelning beräknas för tillämpningen av det krav på digitala mål som fastställs i den förordningen.

Bestående inverkan

- (54) Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, förväntas i enlighet med artikel 19.3 g i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.7 i bilaga V till samma förordning i stor utsträckning (betyg A) ha en bestående inverkan på Rumänien.
- (55) Ändringarna i den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen har sammantaget ingen väsentlig inverkan på den tidigare bedömningen av planen när det gäller en bestående inverkan på reformer för att ge långsiktiga resultat och strukturomvandlingar.

- (56) Återhämtnings- och resiliensplanen innehåller även investeringar som förväntas ha en bestående inverkan och som stöder den gröna och digitala omställningen av ekonomin. Åtgärderna med digital anknytning i planen är utformade för att höja digitaliseringsnivån vid berörda institutioner, vilket förväntas ha en bestående inverkan på tjänsternas kvalitet och på företagsklimatet samt optimera användningen av information från den offentliga sektorn.
- (57) Slutligen förväntas Rumäniens REPowerEU-kapitel också ha en bestående inverkan och forma Rumäniens energipolitik efter planens löptid genom att bidra till att minska förbrukningen av fossila bränslen och utsläpp av växthusgaser samt öka utfasningen av fossila bränslen och användningen av förnybar energi.

Övervakning och genomförande

- (58) De arrangemang som föreslås i den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, är i enlighet med artikel 19.3 h i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.8 i bilaga V till samma förordning lämpliga (betyg A) för att säkerställa en effektiv övervakning och ett effektivt genomförande av planen, inbegripet den planerade tidsplanen, delmålen och målen samt de relaterade indikatorerna.
- (59) I den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen beskrivs tydligt de arrangemang som införts för att säkerställa effektiv samordning och effektivt genomförande. Ministeriet för europeiska investeringar och projekt behåller sin roll som nationell samordnare med ansvar för det övergripande genomförandet av planen. Sedan antagandet av rådets genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan har ministeriet förstärkt den administrativa kapaciteten i sin särskilda struktur genom en intern omorganisation och ökat antalet anställda. Samordningen på hög nivå säkerställs fortsatt av den interministeriella kommittén för samordning av planen, i nära samarbete med ministeriet för europeiska investeringar och projekt.
- (60) Medan de ursprungliga genomförandearrangemangen fortsatt gäller omfattar REPowerEU-kapitlet flera nya genomförandeorgan tillsammans med andra som redan har praktisk erfarenhet av särdragen i faciliteten för återhämtning och resiliens, som med hänsyn till genomförandet, i synnerhet planens ambitionsnivå, fortfarande är utmanande och måste övervakas noga.
- (61) Övervaknings- och rapporteringsmekanismen är lämplig och tillförlitlig. Ministeriet för europeiska investeringar och projekt har fortsatt ansvar för att övervaka framstegen för varje delmål och mål samt rapportera att delmål och mål uppnås enligt den information som lämnas av genomförandeorganen. Alla ändrade åtgärder i planen och i det kompletterande REPowerEU-kapitlet innehåller ett tillräckligt antal realistiska och tydligt definierade delmål och mål för att säkerställa att framstegen i genomförandet av planen kan övervakas noggrant. Delmål och mål är också av betydelse för redan genomförda åtgärder som är stödberättigade i enlighet med artikel 17.2 i förordning (EU) 2021/241. För att motivera en begäran om utbetalning måste dessa delmål och mål ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt över tid.

Kostnader

- (62) Den motivering som lämnats för de uppskattade totala kostnaderna för den ändrade planen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, är i enlighet med artikel 19.3 i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.9 i bilaga V till samma förordning i måttlig utsträckning (betyg B) rimlig och trovärdig och överensstämmer med principen om

kostnadseffektivitet och står i proportion till den förväntade nationella ekonomiska och sociala effekten.

- (63) Rumänien har lämnat individuella kostnadsberäkningar för alla nya åtgärder i REPowerEU-kapitlet. Förutom åtgärderna i REPowerEU-kapitlet finns inga nya åtgärder. De antaganden som användes av Rumänien för att uppskatta kostnaderna för de nya åtgärderna ger sammantaget rimliga förklaringar och metoder. Den motivering som lämnats för de nya åtgärderna är i måttlig utsträckning (betyg B) rimliga och trovärdiga, överensstämmer med principen om kostnadseffektivitet och står i proportion till den förväntade nationella ekonomiska och sociala effekten. För en del av de nya åtgärderna skulle ytterligare motiveringar och mer detaljerad information om uppskattningar kunnat öka graden av tillförlitlighet att kostnaderna är rimliga och trovärdiga. Eftersom den metod som använts för dessa kostnadsberäkningar inte förklaras tillräckligt väl och kopplingen mellan motiveringen och själva kostnaden inte alltid är helt tydlig, ges ett betyg på medelhög nivå för denna kostnadsberäkning. När det gäller ändrade åtgärder har tillräcklig information lämnats för att motivera proportionaliteten hos ändringarna i kostnadsberäkningarna eller relaterade mål. Bedömningen av rimligheten och trovärdigheten i kostnaderna för de åtgärder som nu har ändrats har inte förändrats jämfört med den ursprungliga bedömningen av dessa åtgärder. Den totala kostnaden för den ändrade återhämtnings- och resiliensplan står i proportion till de planerade åtgärdernas förväntade sociala och ekonomiska effekter. Slutligen överensstämmer den beräknade totala kostnaden för den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen med principen om kostnadseffektivitet och står i proportion till de förväntade nationella ekonomiska och sociala effekterna.

Skydd av unionens ekonomiska intressen

- (64) De arrangemang som föreslås i den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, är i enlighet med artikel 19.3 j och kriterium 2.10 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 lämpliga arrangemang (betyg A) för att förebygga, upptäcka och åtgärda korruption, bedrägerier och intressekonflikter vid användning av medel som tillhandahålls inom ramen för den förordningen och arrangemangen förväntas på ett ändamålsenligt sätt bidra till att dubbel finansiering via den förordningen och andra unionsprogram undviks. Detta påverkar inte tillämpningen av andra instrument och verktyg för att främja och verkställa efterlevnad av EU-lagstiftningen, däribland för att förebygga, upptäcka och åtgärda korruption, bedrägerier och intressekonflikter samt för att skydda unionens finanser i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2092⁶.
- (65) I den ursprungliga bedömningen drogs slutsatser att de kontroll- och revisionsarrangemang som Rumänien föreslagit (betyg A) enligt kriterium 2.10 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 var tillräckliga, förutsatt att två delmål som rör ett databassystem för övervakning av återhämtnings- och resiliensplanens genomförande och antagandet av det rättsliga mandatet för de huvudsakliga institutioner i Rumänien som deltar i planens genomförande hade uppnåtts i tid. Ministeriet för investeringar och europeiska projekt har det övergripande ansvaret för planens genomförande och för svar på uppdrag av alla genomförandeorgan för de operativa och administrativa aspekterna av planen. Revisionsmyndigheten från

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2092 av den 16 december 2020 om en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten (EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

revisionsrätten ansvarar för att utföra revisioner av ansökningar om medel samt dokumentation och uppnåendet av mål och delmål.

- (66) Sedan den ursprungliga bedömningen har kommissionen haft tillgång till information om det faktiska genomförandet av Rumäniens revisions- och kontrollsystem. Informationen omfattar preliminära slutsatser från den revision avseende skyddet av unionens ekonomiska intressen som utförts av kommissionen i Rumänien.
- (67) Mot bakgrund av denna information anser kommissionen att det interna kontrollsystemet i Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan överlag är tillräckligt.

Återhämtnings- och resiliensplanens enhetlighet

- (68) Den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet innehåller i enlighet med artikel 19.3 k i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.11 i bilaga V till samma förordning i stor utsträckning (betyg A) åtgärder för genomförandet av reformer och offentliga investeringsprojekt som utgör samordnade insatser.
- (69) Ändringarna påverkar inte planens övergripande enhetlighet. För alla viktiga områden som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen – grön ekonomi, utbildning, företagsklimat, hälsa, social inkludering, offentlig förvaltning och digitalisering – bygger delarna på konsekventa paket av både reformer och investeringar med åtgärder som ömsesidigt förstärker eller kompletterar varandra. Det finns också synergier mellan de olika delarna och inga åtgärder motsäger eller undergräver andra åtgärders ändamålsenlighet. Huvudfokus i Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan är oförändrad, eftersom den gröna omställningen och den digitala omställningen fortfarande står i centrum, där de gröna reformer och investeringar som ingår i de ursprungliga delarna i planen förstärks av de nya åtgärderna i REPowerEU-kapitlet. Digitala reformer och investeringar förblir inriktade på att stödja områden med de största investeringsluckorna, såsom digitalisering av offentliga tjänster och skolor. Åtgärderna i REPowerEU-kapitlet är förenliga med Rumäniens politik som syftar till att minska utsläppen av växthusgaser och öka andelen förnybara energikällor. Dessa åtgärder stärker också de som ingick i den ursprungliga återhämtnings- och resiliensplanen när det gäller energieffektivitet och om att förstärka elnätet eftersom de syftar till att öka andelen energi som produceras från förnybara källor och minska energibehovet.

Jämställdhet och lika möjligheter

- (70) Den ändrade planen innehåller en rad åtgärder som förväntas bidra till att hantera landets utmaningar när det gäller jämställdhet och lika möjligheter för alla. Åtgärden i REPowerEU-kapitlet som syftar till renovering av enfamiljshus prioriterar husägare som påverkas av energifattigdom och utsatta energikonsumenter och förväntas därför bidra till lika möjligheter för alla befolkningsgrupper.

Samrådsprocess

- (71) Vid utarbetandet av REPowerEU-kapitlet hölls samråd med berörda parter. En interministeriell arbetsgrupp inrättades för att förbereda planen. Utkastet till REPowerEU-kapitlet lades fram för övervakningskommittén för återhämtnings- och resiliensplanen, bestående av företrädare för statliga organisationer, företrädare för fackföreningar och arbetsgivare, företrädare för sammanslutningar för lokal offentlig förvaltning (Rumänska landstingsförbundet, sammanslutningen för rumänska kommuner, sammanslutningen för rumänska städer och sammanslutningen för rumänska kommuner och Rumäniens kommunförbund) samt företrädare för

Ekonomiska och sociala rådet. De hade möjlighet att lämna synpunkter. I mars anordnades ett offentligt samråd samt ett offentligt evenemang där företrädare för näringslivet, civilsamhället och berörda parter deltog. De berörda parterna skickade synpunkter och förslag till ministeriet för europeiska investeringar och projekt. Efter dessa samråd utarbetades ett nytt utkast till kapitel.

- (72) För att säkerställa de berörda aktörernas egenansvar är det mycket viktigt att involvera alla berörda lokala myndigheter och parter, inbegripet arbetsmarknadens parter, under hela genomförandet av de investeringar och reformer som ingår i den ändrade planen, inbegripet REPowerEU-kapitlet.

Positiv bedömning

- (73) Efter kommissionens positiva bedömning av Rumäniens ändrade återhämtnings- och resiliensplan, inbegripet REPowerEU-kapitlet, då det konstaterades att planen på ett tillfredsställande sätt uppfyller bedömningskriterierna i enlighet med artikel 20.2 i förordning (EU) 2021/241 och bilaga V till samma förordning, bör det i detta beslut anges vilka reformer och investeringsprojekt som är nödvändiga för att genomföra den ändrade planen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, liksom relevanta delmål, mål och indikatorer samt vilket belopp som unionen ställer till förfogande för genomförandet av den ändrade planen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, i form av icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd.

Ekonomiskt bidrag

- (74) De beräknade totala kostnaderna för den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet Rumäniens REPowerEU-kapitel, uppgår till 28 511 575 220 EUR. Eftersom de uppskattade totala kostnaderna för den ändrade återhämtnings- och resiliensplanen är högre än det uppdaterade högsta ekonomiska bidrag som är tillgängligt för Rumänien bör det ekonomiska bidrag som beräknats i enlighet med artikel 11 och som anslagits för Rumäniens ändrade återhämtnings- och resiliensplan, inbegripet REPowerEU-kapitlet, vara lika med 12 125 664 294 EUR.
- (75) I enlighet med artikel 21a.5 i förordning (EU) 2021/241 lämnade Rumänien den 8 september 2023 in en ansökan om fördelning av de inkomster som avses i artikel 21a.1 i den förordningen, fördelade mellan medlemsstaterna på grundval av de indikatorer som anges i metoden i bilaga IVa till förordning (EU) 2021/241. Den beräknade totala kostnaden för de åtgärder som avses i artikel 21c.3 b–f i förordning (EU) 2021/241 och som ingår i REPowerEU-kapitlet uppgår till 2 017 474 050 EUR. Eftersom detta belopp är högre än den tilldelningsandel som är tillgänglig för Rumänien bör det ytterligare icke återbetalningspliktiga ekonomiska stöd som är tillgängligt för Rumänien vara lika med tilldelningsandelen. Detta belopp motsvarar 1 397 228 597 EUR.
- (76) I enlighet med artikel 4a i förordning (EU) 2021/1755⁷ lämnade Rumänien dessutom in en motiverad begäran om att överföra alla sina återstående preliminära tilldelningar från medlen i brexitjusteringsreserven till faciliteten, som uppgick till 43 162 623 EUR. Detta belopp bör göras tillgängligt för att stödja reformer och investeringar i REPowerEU-kapitlet i form av ytterligare icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1755 av den 6 oktober 2021 om inrättande av brexitjusteringsreserven (EUT L 357, 8.10.2021, s. 1).

- (77) Det totala ekonomiska bidrag som är tillgängligt för Rumänien bör vara 13 566 055 514 EUR.

Förfinansiering från REPowerEU

- (78) Rumänien har begärt följande finansiering för genomförandet av REPowerEU-kapitlet: en överföring av 43 162 623 EUR från den preliminära tilldelningen från medlen i brexitjusteringsreserven och 1 397 228 597 EUR från intäkterna från utsläppshandelssystemet enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG.
- (79) För dessa belopp begärde Rumänien den 8 september 2023, i enlighet med artikel 21d i förordning (EU) 2021/241, en förfinansiering på 20 % av den begärda finansieringen. Förutsatt att medel finns tillgängliga bör förfinansieringen göras tillgänglig för Rumänien i enlighet med ett avtal som ska ingås mellan kommissionen och Rumänien i enlighet med artikel 23.1 i förordning (EU) 2021/241 (*finansieringsöverenskommelsen*) och under förutsättning att avtalet träder i kraft.
- (80) Rådets genomförandebeslut ST 12319/2021; ST 12319/2021 ADD 1 av den 29 oktober 2021 om godkännande av bedömningen av Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan bör därför ändras i enlighet med detta. För tydlighetens skull bör bilagan till det genomförandebeslutet ersättas helt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Genomförandebeslut (EU) ST 12319/2021; ST 12319/2021 ADD 1 ska ändras på följande sätt:

1) Artikel 1 ska ersättas med följande:

”Artikel 1

Godkännande av bedömningen av planen

Härmed godkänns bedömningen av Rumäniens ändrade återhämtnings- och resiliensplan på grundval av kriterierna i artikel 19.3 i förordning (EU) 2021/241. Reformer och investeringsprojekt i återhämtnings- och resiliensplanen, arrangemangen och tidsplanen för övervakning och genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet relevanta delmål och mål, relevanta indikatorer för att mäta uppnåendet av planerade delmål och mål, samt arrangemang för att ge kommissionen fullständig tillgång till relevanta underliggande data anges i bilagan till detta beslut.”

2) I artikel 2 ska punkterna 1 och 2 ersättas med följande:

”1. Unionen ska göra ett ekonomiskt bidrag tillgängligt för Rumänien i form av icke återbetalningspliktigt stöd motsvarande 13 566 055 514 EUR⁸. Detta bidrag omfattar följande:

- (a) Ett belopp om 10 211 538 399 EUR som ska finnas tillgängligt så att det senast den 31 december 2022 kan bli föremål för ett rättsligt åtagande.
- (b) Ett belopp om 1 914 125 895 EUR som ska finnas tillgängligt så att det mellan den 1 januari 2023 och den 31 december 2023 kan bli föremål för ett rättsligt åtagande.

⁸ Detta belopp motsvarar den ekonomiska tilldelningen efter avdrag av Rumäniens proportionella andel av utgifterna i artikel 6.2 i förordning (EU) 2021/241, beräknat i enlighet med metoden i artikel 11 i den förordningen.

- (c) Ett belopp om 1 397 228 597 EUR⁹, i enlighet med artikel 21a.6 i förordning (EU) 2021/241, enbart för åtgärder som avses i artikel 21c i den förordningen, med undantag för de åtgärder som avses i artikel 21c.3 a.
- (d) Ett belopp om 43 162 623 EUR, överfört från brexitjusteringsreserven till faciliteten för återhämtning och resiliens.

2. Kommissionen ska göra unionens ekonomiska bidrag tillgängligt för Rumänien i delbetalningar i enlighet med bilagan till detta beslut. Ett belopp om 1 851 159 668 EUR ska göras tillgängligt som förfinansiering i enlighet med artikel 13 i förordning (EU) 2021/241.

Ett belopp om 288 078 244 EUR ska göras tillgängligt som förfinansiering i enlighet med artikel 21d i förordning (EU) 2021/241. Denna förfinansiering får betalas ut av kommissionen i upp till två utbetalningar.

Förfinansieringen och delbetalningarna får betalas ut av kommissionen i en eller flera trancher. Storleken på trancherna ska vara beroende av tillgången till finansiella medel.”

3) Bilagan ska ersättas med texten i bilagan till detta beslut.

Artikel 2

Adressat

Detta beslut riktar sig till Rumänien.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande

⁹ Detta belopp motsvarar den ekonomiska tilldelningen efter avdrag av Rumäniens proportionella andel av utgifterna i artikel 6.2 i förordning (EU) 2021/241, beräknat i enlighet med metoden i bilaga IVa till den förordningen.